

Løgmaður eftir vitjan í Hetlandi:

Kalt alt ov leingi millum Føroyar og Hetlandi

-Tað hevur verið alt ov kalt alt ov leingi millum Føroyar og Hetland, og síggi eg fegin, at føroyingar og hetlendirar knýta tættari bond bæði innan vinnu og mentan sigur Anfinn Kallsberg, sum júst er afturkomin av almennari vitjan í Hetlandi

JAN MÜLLER

-Hetta var ein frálíkur og einastandandi tútur, og eg ivist onga løtu í, at vit føroyingar og hetlendirar eiga at menna samvinnuna, nú farið verður inn í eina nýggja öld sigur Anfinn Kallsberg, løgmaður, sum júst er heimaftur komin av eini vitjan í Hetlandi saman við konu síni.

Tað var ovasti myndugleikin í Hetlandi „The Island Council“, og tess leiðari, Tom Stove, ið beyð lögmanni og frú á eina almenna vitjan.

Í Hetlandi varð høvi hjá lögmanni og frú at siggja, hvussu hetta oyggjalandið hevur ment seg seinastu mongu árin, meðan oljuvinnan hevur verið høvuðsvinnan, og har fiskivinnan hevur ment seg so spakuliga og nú er við at koma á fótur aftur, eftir at hava verið aftúrúrsigld.

Umframt at siggja, hvussu hesar báðar vinnur, varð virka og skipa seg, varð eisini møguleiki hjá lögmannshjúnnum at siggja og uppliva hetlandska mentan av ymsum slag. Við í ferðalagnum var eisini skrivari lögmanns, John Rajani og føroyski umboðsmaðurin í Aberdeen, Sofus Poulsen. Tá vitjað varð í Sullom Voe og á Foinaven feltnum var eisini føroyski umboðsmaðurin hjá BP Amoco, Hjarnar Djurhuus, við.

Fantastiskt

-Hetta var einki minni enn fantastiskt. Tað er eitt minni fyri lívið at hava vitjað henda okkara næsta granna sigur løgmaður, sum inni-

liga vónar, at vit kunnu fáa størri samstarv henda vegin. Nú oljuvinnan hevur havt so stóran týðning fyri Hetland var hon eisini stórur partur av vitjanini. Løgmaður, sum herfyri vitjaði í Noregi sigur seg bert kunna staðfesta tað hann sá undir tí vitjanini, nevniliga hvussu ógvuslig henda vinnan er.

Eftir at hava vitjað risastóra Sullom Voe oljuterminalin og úti á Foinaven oljufeltnum skamt frá føroyska markinum kann løgmaður bara endurtaka tað hann segði eftir at hava vitjað ymsar oljuinstallatiónir í norska partinum av Norðsjónum: -Hetta er so ógvuliga stórt, at tú hevur ikki orð fyri tí. Tað er um somu tíð spennandi og ræðandi, og tí eiga vit í Føroyum at vísa størsta varsemi, tá vit føroyingar leggja til brots í hesi nýggju vinnuni.

Anfinn Kallsberg hevði undir vitjanini eisini høvi at siggja, hvussu hetlendirar hava megnað at lyfta upp fiskivinnuna á eitt nógv hægri stöð, enn hon hevur verið. Hóast oljuvinnan hevur verið høvuðsvinnan, so hevur tað eydnast hetlendirum at fáa fiskivinnuna á fótur aftur, og hetta er áhugavert at eygleiða hjá føroyingum, sum eftir øllum at døma eisini skulu undir ein oljuútvikling visir løgmaður á og leggur aftrat:

Løgmaður vitjaði nógva staðni í Hetlandi og heldur, at vit eiga at menna eitt nú mentanarlaga samstavið við Hetland

-Munurin millum Hetland og Føroyar kann tó verða tann, at meðan teir hava megnað at byggja upp fiskivinnuna um somu tíð, sum oljuvinnan hevur verið í landinum, so kann vandi vera fyri tí óvuga her í Føroyum: at tá vit fáa eina oljuvinnu, so fer hon at minka um fiskivinnuna.

Her kann ein munur millum Føroyar og Hetland tó vera tann, at meðan oljupengarnir har enda í kassanum í London, so koma møguligir føroyskir oljupengar at enda í føroyska landskassanum. Hetta var nakað, sum hetlendirar lögdu stóran dent á at greiða lögmanni frá undir vitjanini. Løgmaður sigur seg hava lært nógv og fingið nógv at hugsa um eftir Hetlands-vitjanina, bæði hvat viðvíkur olju, fiskivinnu og mentan.

-Tað var sera áhugavert at vitja í Sullom Voe og hoyra søguna um, hvussu hesin oljurisin kom í verðina. Her komu fólk hóptali uttanfrá at byggja stöðina, sum kostaði fleiri milliardi. Hvat kann ein læra av tí? Bara tá hugsað verður um, hvussu stórt lendi brúkt er til oljuterminalin, so ivist eg í, um vit í Føroyum eiga nakað tilsvandandi bæði hvat viðvíkur dýpi á sjónum og tí upplandi, sum skal til.

Anfinn Kallsberg sigur, at tað er bæði rætt og gott at siggja, hvussu okkara grannar hava handfarið nakað soverðið sum oljuna, ikki minst eitt oyggjasamfelag sum Hetland. -Her eru gjórdar so stórar fløgur, at vit í Føroyum mugu ikki leypa út í nakað, uttan at hava umhugað tað gjølla.

Eftir slíka vitjan kemur so spurningur um framtíðar samstarv og samhandil. Løgmaður ivast onga løtu í, at tað eigur at knýstast størri samband millum hesi bæði oyggjasamfeløgini. Tað er heldur eingin loyna, at hetlendirar, nú teir hómna eina komandi føroyska oljuvinnu, vilja fegnir hava føroyingar at gera brúk

Løgmaður vitjaði eisini í Sullom Voe, ein av heimsins størstu oljuterminalum. Hann ivast í, um tað er henda vegin vit føroyingar skulu ganga, verður olja funnin her

Løgmaður og frú her tað nærmasta tey kunnu koma eini komandi føroyskari oljuvinnu - umborða á oljuskipinum Petrojarl á Foinaven feltnum skamt frá markinum. Á myndini eru eisini Hjarnar Djurhuus, umboðsmaður hjá BP Amoco, Sofus Poulsen, umboðsmaður og umboð fyri BP

av teimum sera stóru í-løgum, sum longu liggja í Hetlandi, eitt nú Sullom Voe. Hesin hevur kostað meira enn 7 mia. kr. at byggja og í dag er stórus yvirskotskapasitetur, so føroysk olja hevði verið kærkomin.

-Tú lurtar og tú eygleiðir uttan at taka nakra avgerð ella binda teg til nakað. Men eg haldi, at øll tey fólk, sum skulu hava nakað við eitt nú eina komandi føroyska oljuvinnu at gera, eiga at fara henda túrin til Sullom Voe og siggja, hvat hetta eisini snýr seg um.

Kalt ov leingi

Løgmaður heldur tað hevur verið alt ov kalt í alt ov langa tíð millum Føroyar og Hetland, og tí eiga vit at formalisera eitt størri samstarv. Hóast teir eru nakað niðurbundnir í at kunna taka avgerðir um, hvat skal henda, so eigur tað ikki at forða okkum í at gera nakrar avtalur við Hetland.

Løgmaður heldur tað annars verða rætt av føroyingum at umhuga størri samvinnu við lond í okkara eigna nærmhvørvum umframt verandi tilknýti til hini Norðurlondini. Og her hugsar hann ma. um Hetland, Orknøyggar, Hebridurnar partar av skotsku strondini.

Í hesum sambandi visir løgmaður til eitt uppskot, sum fer at seta fram í Norðurlandaráðnum um størri samstarv millum nettup oyggjabólkar í Norðuratlantshavi. Hetta heldur løgmaður vera eitt frálíkt hugskot og gevur hann tí sín fulla stuðul. Hetta er so eisini eitt mál, sum verður viðgjørt á fundi, nú íslendski ráðharrin fyri norðurlandasamstarvi og umhvørv vitjar.